

„Neutralność klimatyczna to wybór, który będzie miał wpływ na wszystkie sektory gospodarki”

Wywiad z Chiara Gallani, zastępca burmistrza Padwy we Włoszech, która została laureatką nagrody Porozumienia Burmistrzów „City in the Spotlight” (Miasto w Centrum Uwagi).

[Porozumienie Burmistrzów w Europie:] Pana miasto kładzie duży nacisk na przystosowanie się do wpływu zmian klimatycznych, a niektórzy nawet określają Padwę mianem „Laboratorium odporności”. Jaki był pierwszy krok gminy w tym kierunku i dlaczego go dokonano?

Gmina Padwa od wielu lat ma w programie politycznym działania związane z łagodzeniem skutków zmiany klimatu i przystosowaniem się do nich. Są one realizowane od dwóch dekad. Rozpoczęły się one w 1999 roku wraz z zatwierdzeniem pierwszego Miejskiego Planu Energetycznego, a zakończyły się w 2021 roku zatwierdzeniem planu SECAP.

Od przystąpienia do Porozumienia Burmistrzów w 2010 roku samorząd wykorzystuje ten fakt jako okazję do zaprezentowania działań, wymiany dobrych praktyk i dzielenia się nowymi wyzwaniami z miastami o podobnych poglądach w całej Europie. Kolejny krok został podjęty w 2016 roku, kiedy rozszerzono wytyczne „Odporna Padwa”. Było to przedsięwzięcie realizowane wspólnie z Uniwersytetem Weneckim w celu dalszego rozwijania planu przystosowania się do zmian klimatu.

W 2017 roku rozpoczęliśmy realizację finansowanego przez UE projektu LIFE Veneto ADAPT mającego za cel stworzenie metodologii i narzędzi operacyjnych zachęcających miasta do przystosowywania się do zmian klimatu oraz optymalizację i poprawę zdolności władz lokalnych do reagowania na ekstremalne zjawiska.

W różne fazy naszego planu SECAP zaangażowanych było wiele podmiotów, zarówno publicznych, jak i prywatnych. Fazy te obejmowały szeroki zakres od analizy najnowocześniejszych rozwiązań po identyfikację środków, a w procesie uczestniczyli partnerzy instytucjonalni i interesariusze łączący siły w ramach lokalnego działania Agenda 21.

Jakie najważniejsze przeszkody dotyczące lokalnych przedsięwzięć związanych z klimatem i energią udało się zidentyfikować?

Padwa musiała wielokrotnie, a w ostatnich latach coraz częściej, stawiać czoła ekstremalnym zjawiskom klimatycznym takim jak burze i fale upałów, które wyrządziły znaczne szkody mieszkańcom, przemysłowi, infrastrukturze publicznej, a także arborealnemu dziedzictwu miasta. Administracja uznała wyzwanie, jakim są zmiany klimatyczne, i szukała sposobów na przekształcenie ich z zagrożenia w szansę. W ostatnich latach wiele pracy poświęcono zwiększeniu zdolności do łagodzenia skutków ekstremalnych zjawisk i zapobiegania im oraz zmniejszenia podatności na nie.

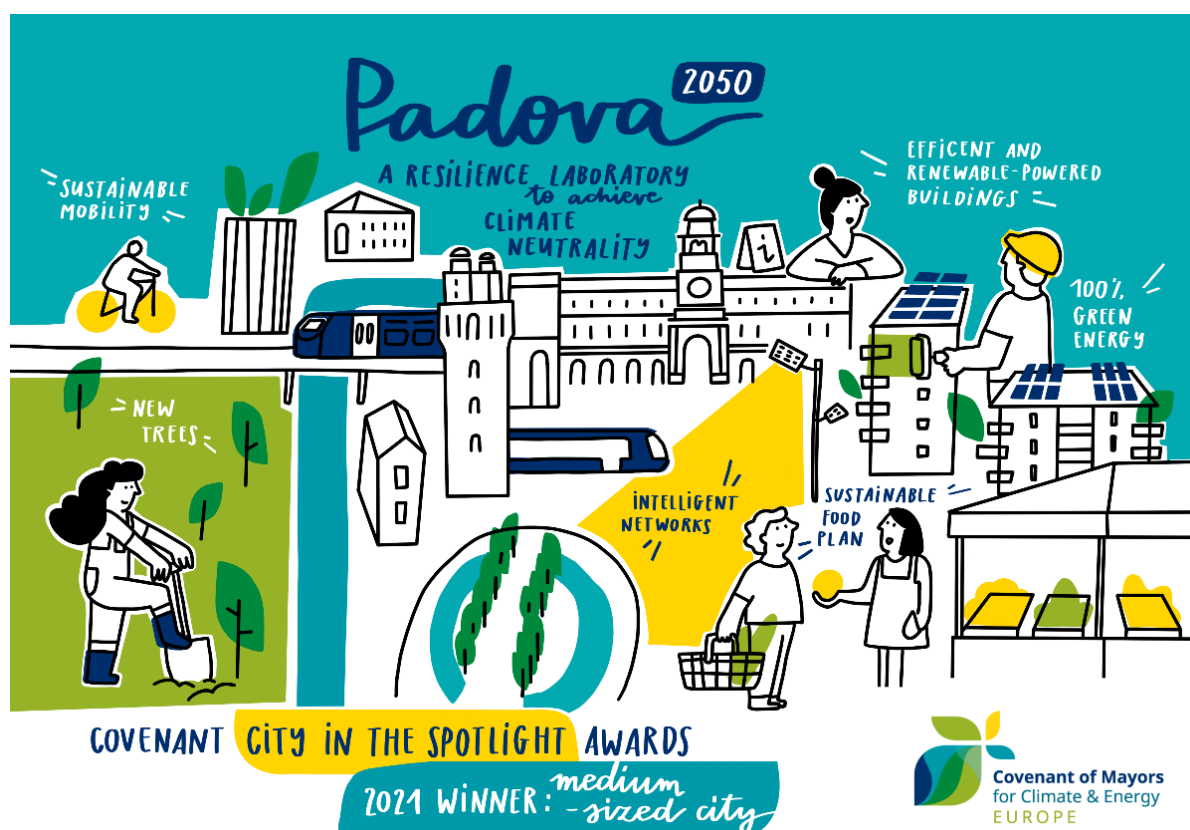
Jedną z głównych przeszkód na drodze do lokalnego zaangażowania na rzecz klimatu i energii było rozdrobnienie umiejętności wśród różnych wydziałów jednostek samorządowych. Wiele z nich zajmuje się zmniejszaniem wpływu na środowisko i przystosowaniem do zmian klimatu, ale brakuje im wspólnych celów i prawdziwej współpracy, jeśli chodzi o opracowywanie nowych projektów i definiowanie przyszłości miasta. Dlatego w planie SECAP uwzględniono konkretne działanie na rzecz utworzenia międzysektorowej grupy roboczej oraz biura zajmującego się przekrojowym tematem przystosowania do zmian klimatu koordynującego wdrażanie środków oraz zatwierdzającego nowe partnerstwa i protokoły ustaleń z podmiotami publicznymi i prywatnymi.

Dlaczego zdecydowaliście się wziąć udział w konkursie „City in the Spotlight” (Miasto w Centrum Uwagi) organizowanym przez Porozumienie Burmistrzów?

Uczestnictwo w konkursie Porozumienia Burmistrzów było dla samorządu okazją do zwrócenia uwagi na dotychczasowe osiągnięcia oraz zwiększenia wiarygodności i siły realizowanego planu. Zdobyte nagrody oznaczało, że wiele lokalnych podmiotów i wydziałów w jednostkach samorządowych uwierzyło w znaczenie tego narzędzia i zaczęło realizować wspólne cele w oparciu o długoterminową perspektywę.

Jak wyobraża pan sobie Padwę w 2050 roku?

Administracja wyznaczyła sobie ambitne cele: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych na swoim terytorium o 55% do 2030 roku oraz osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku. Jest to wyzwanie, w które zaangażowane są władze samorządowe oraz wszystkie lokalne podmioty publiczne i prywatne, w tym sami obywatele. Neutralność klimatyczna to wybór, który będzie miał wpływ na wszystkie sektory gospodarki oraz będzie dotyczył wszystkich miejskich planów i przepisów. Do przykładów zalicza się Plan Miejski, Zielony Plan i Plan dla Zrównoważonej Mobilności Miejskiej, który jest w fazie opracowywania i będzie uwzględniał oraz integrował polityki zrównoważonego rozwoju mające na celu zmniejszenie zużycia energii i poprawę odporności gminy.

Ilustracja wykonana przez "Słucham i rysuję" została przekazana miastu Padwa, zwycięzcy konkursu "Porozumienie Burmistrzów - Nagrody Europy" w 2021 r. [Kliknij, aby pobrać obraz w formacie HD!](#)

Plan podzielony jest na 116 działań, które obejmują sześć tematów:

- promowanie odnawialnych źródeł energii;
- efektywność budynków publicznych i prywatnych;
- zrównoważone zarządzanie sieciami i infrastrukturą;

- wzmocnienie usług miękkiej mobilności i lokalnego transportu publicznego;
- konsolidacja gospodarki niskowęglowej;
- planowanie integracyjnego i odpornego miasta.

Cel jest ambitny. Osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2050 oznacza całkowitą zmianę sposobu wytwarzania towarów i oferowania usług, radykalną zmianę wyborów konsumenckich, życie w bardziej wydajnych domach zdolnych do wytwarzania potrzebnej im energii ze źródeł odnawialnych oraz transport o niewielkim wpływie na środowisko lub wykorzystanie inteligentnych i współdzielonych systemów mobilności. To wszystko są rzeczy, nad którymi pracuje samorząd gminy.